

XVI. Brněnské kulturní fórum:

Kulturní infrastruktura

VÝSTUPY KULATÝCH STOLŮ

Dne 21. 6. 2023 se odehrálo již XVI. Brněnské kulturní fórum organizované Odborem kultury MMB tentokrát ve spolupráci s TIC BRNO (BRNO 2028). Fórum řešilo téma Kulturní infrastruktury se zaměřením na možnost využití historického areálu brněnského výstaviště (dále jen BVV) pro kulturní a kreativní odvětví. Celkem se fóra zúčastnilo kvalifikovaným odhadem 70 návštěvníků, kteří se v rámci programu sešli u čtyř tzv. kulatých stolů, aby se zamysleli nad sérií otázek k určené problematice. Tyto otázky měly vést zástupce kulturních institucí, zaměstnance BVV a další návštěvníky BKF k rámcovému vymezení kulturního potenciálu BVV, jak ho vnímají sami za sebe i skrze své profese.

1. JAKÝ DLOUHODOBÝ PROJEKT PODLE VÁS NA VÝSTAVIŠTĚ URČITĚ PATŘÍ? NAPŘÍKLAD SÍDLO KULTURNÍ NEBO KREATIVNÍ INSTITUTE, MUZEUM, PRAVIDELNĚ KONANÉ AKCE, APOD.?

1A) KULTURNÍ VYUŽITÍ

MÓDA

Vznik Muzea módy

- ne pouze muzeum, ale živější platforma – návrháři, šicí dílny, prodejní místo, aj.
- Brno je na textilním průmyslu založeno (brněnský Manchester)
- návaznost na módní přehlídky, výstavy, naučné, vzdělávací programy

VIDEO, HRY, NOVÁ MÉDIA

Gamerský HUB, herní design, kreativní HUB

- společné prezentace, přehlídky ve spolupráci s novými medii
- nová instituce zaměřená na prezentaci videa (video mapping)
- prezentace nových medií obecně

ARCHITEKTURA

Muzeum propojené s tematicky Brnem (např. téma brněnský industriál, funkcionalistická architektura). V případě architektury by mohly vzniknout další akce v návaznosti na existenci muzea, a to ve spolupráci s Brněnským architektonickým manuálem (dále BAM), provázet s již existujícími prohlídkami, lze přidat otevřené dny, edukační lab, apod.)

Visitors centrum – spojené s architekturou, navážené na BAM, gift shop, prohlídky

Provázet s vilou Tugendhat, architektonický hub ve městě

ZELEŇ

zahradní výstavy – speciální formát (inspirace v jiných městech) - zaměření na urbanistické propojení zeleně a města (zelené fasády, jiná zelená řešení pro města).

MULTIKULTURNÍ VYUŽITÍ

Kontejnerové městečko zahrnující galerie, divadlo, studia, rezidence, zkušebny, cowork konání hudebních festivalů jako je např. Majáles

1B) KOMBINACE KULTURNÍHO VYUŽITÍ S JINÝM TIPEM AKTIVIT

KOMERČNÍ VYUŽITÍ

Trademark (vize architekta Zdeňka Müllera), stálé výstavy veletržního typu – nahrazují veletržní akce, tento koncept existuje v Bruselu - jednotlivé pavilony by měly svoje zaměření (např. textil – pavilon E)

Kulturní akce propojená s náplní aktuálních veletrhů (např. nábytek + výstava designového nábytku)

ŠKOLY

Projekt založený na spolupráci se školami (SŠ, VŠ uměleckého zaměření), sídla školních ateliérů, na BVV by se mohla sdružovat komunita designerů, studií (výstavy designu, univerzitní výstavy např. produktový design)

SPORT

Skate park (na berlínském letišti se jezdí na bruslích), sportovní areály – hala, vodní plocha

DÍLNY, ZKUŠEBNY

Prostory permanentně k pronájmu, kde by si lidé mohli celoročně něco vyzkoušet (LAB), dílny (technologie – 3D tisk, na některých školách to je, ale není to veřejně přístupné)

Sdílené technologie

2. POKUD BYSTE SI MOHLI PŘEDSTAVIT JAKOUKOLI AKCI ODEHRÁVAJÍCÍ SE V PROSTORÁCH BVV, JAKÁ BY BYLA (JAKÁ AKCE BY VÁS BAVILA, PŘIŠLA VÁM SMYSLUPLNÁ)?

- Dlouhodobější umělecký pop-up – každý měsíc by se prezentoval jiný umělec
- Velká kulturně umělecká světová výstava
- Bienále grafického designu (spjato historicky s BVV)
- Artfair
- Výrazné opakované kulturní akce
- Krátkodobé festivaly – vnitřní i venkovní

3. JAKÉ VYBAVENÍ/SLUŽBY/PROSTŘEDKY PRIMÁRNĚ BYSTE POTŘEBOVALI, ABY BYLA TATO AKCE NA BVV REALIZOVATELNÁ?

- Shoda u všech dotazovaných z kulturních institucí – větší cenová dostupnost pronájmu na BVV
- Technické zázemí, které momentálně nabízí nejvíce možností v Brně (bohužel některé operace jsou energeticky velmi náročné - např. vytopit pavilon nebo BVV zajišťuje hodně služeb dalšími subdodávkami – tím se to ještě prodražuje)
- Zázemí formou gastru, obchodů
- Chybí flexibilita pro menší akce

4. NABÍDKA JAKÝCH PROFESÍ/SLUŽEB ZE STRANY BVV BY PRO VÁS ZNAMENALA VÝZNAMNOU VÝHODU PŘI POŘÁDÁNÍ AKCE NA BVV?

- Sdílená propagace, ideálně i skrze kanály města
- Dopravní dostupnost, parkování
- Prostor s dostatečnou kapacitou

- Zapůjčení techniky
- Mít možnost náhrady, když můj dodavatel vypadne
- Catering – velkým plusem je celková logistika výstaviště

5. JAKÉ JSOU V SOUČASNOSTI HLAVNÍ PŘEKÁŽKY PRO POŘÁDÁNÍ AKCÍ VE SPOLUPRÁCI S BVV?

- Příliš vysoké nájem, zvláště pak pro akce pořádané školami, kulturními aktéry nebo akce pro menší počet návštěvníků (“BVV už je značka, u které se ví, že pro malé akce je často moc drahé”)
- Komunikace – jednání o možnosti konání akce na BVV je složité
- Uzavřenost areálu – vstup sám o sobě jako bariéra
- Navigace – areál je nepřehledný, vstupy jsou nejasné, možnost parkování také není jednoznačně definovaná pořád na stejném místě
- Nedostatečná informovanost o akcích – osvěta na sociálních sítích (Sociální sítě BVV – přehlíčenost kontextem)
- Prezentace na veřejnosti (špatná propagace některých akcí)
- Nefunkční web

6. CO VÁM DLOUHODOBĚ CHYBÍ V NABÍDCE BVV, ABY SE PRO VÁS VÍCE OTEVŘELA VARIANTA POŘÁDÁNÍ AKCÍ NA BVV?

- Dramaturga výstaviště pro pořádání kulturních akcí – hluché místo, mohl by pořádat i open call na akce komunitního charakteru
- Větší péče o exteriéry: aby se BVV stalo příjemným místem pro pobyt (např. umístění piknik boxu aj.)
- Hřiště, stánky s občerstvením, víc zeleně
- Všechno vylito asfaltem – vybavení veřejného prostoru, vodní prvky
- Flexibilita pro menší akce
- Zprostředkování propagace (třeba i napojením na městské kanály, mohla by to být velká konkurenční výhoda)

7. POVAŽUJETE ARCHITEKTURU BVV ZA NATOLIK CENNOU, ŽE PŘITÁHNE NÁVŠTĚVNÍKY SAMA O SOBĚ? JAKOU BY MĚLA MÍT EXPOZICE ARCHITEKTURY FORMU – MUZEUM? VISITORS CENTRE? PROHLÍDKOVÝ OKRUH? JINÉ?

“Jednotlivé historické pavilony jsou krásné, to je bez pochyby.”

“Ano a architektura BVV by si zasloužila vlastní instituci.”

“Ano, podpořilo by to větší množství prohlídek, možná after dark akce, možnost přístupu na vyhlídkovou věž – akce sloužící k podtrhnutí charakteru místa (PROTOTYP)”

“Zvážil bych vytvoření online průvodce, aplikace.”

“Komunikace pro pěší, kdy by se nabídl pohled na BVV z jiné perspektivy a propojil by se celý areál”

Další poznámky

“BVV z dlouhodobého hlediska funguje jako ucelený rámec, ale nepřemýšlí se komunitně (nejen muzea, ale i divadla, galerie).”

“BVV by mohlo fungovat jako kulturní disney land.”

“Na BVV by se mohli potkávat lidé z různých oborů, různých bublin.”

“Bylo by fajn, kdyby venkovní prostory BVV fungovaly jako veřejný prostor – z výstavy by si člověk mohl zajít na kafe.”

“Chybí propojení BVV s centrem, lidé se shromažďují na Mendlově náměstí, ale k výstavišti už se nevydají.”

“Výhodou BVV je dobré technické zázemí, vhodné za každého počasí, dopravní dostupnost, parkování.”

„Kvůli památkové ochraně není možné v některých pavilonech dělat nic se stěnami.“

HLAVNÍ VÝSTUP KULATÝCH STOLŮ

V rámci využití BVV se napříč stoly většina návštěvníků shodla na tom, že instituce, která by zde měla vzniknout, by neměla být uzavřená a pasivní. Prostor skýtá potenciál k vytvoření subjektu typu aktivního živého hubu, který mimo kulturní program bude obsahovat i sdílené dílny, prodejní místo lokálních umělců apod.

Je důležité se přitom zaměřit nejen na vznik nového subjektu/instituce, ale i potřebnou úpravu blízkého okolí a otevřenost areálu s běžnou infrastrukturou – kavárna, posezení, více zeleně, prostor atraktivní i pro rodiny s dětmi.

Aktuálně jsou prostory pro kulturní a kreativní sektor nedostupné z hlediska cen a nedostatečné časové flexibility. Chybí funkce dramaturga, který má přehled o konání akcí v areálu a dokáže stávající velký program doplnit flexibilně a za rozumnou cenu menšími projekty, site-specific akcemi, školskými projekty atd., díky kterým by došlo nejen k většímu oživení prostoru, ale potenciálně i nižším cenám pro organizátory s ohledem na sdílení prostoru a publika (návštěvníka by vedle navštívení veletrhu mohla zaujmou např. i výstava ve vedlejší budově nebo představení, umělecká instalace v prostoru aj.)